

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 października 2014 r. wydanym w sprawie II C 707/14 z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w B. przeciwko (...) Zespołowi (...) w Ł. o zapłatę, Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi w punkcie 1 zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 43.949,92 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 24 lutego 2014 r. do dnia zapłaty, w punkcie 2 oddalił powództwo w pozostałej części, a w punkcie 3 zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 408,75 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka, skarżąc go w części ponad zasądzoną kwotę, czyli w zakresie punktu 2 i zarzucając Sądowi Rejonowemu:

- 1) błędne i nie znajdujące oparcia w przepisach powszechnie obowiązującego prawa ani w zapisach łączących strony umów przyjęcie przez Sąd Rejonowy, że doręczenie faktur do apteki szpitalnej pozwanego, znajdującej się pod adresem wskazanym w KRS jako adres siedziby pozwanego, nie stanowi skutecznego doręczenia faktur do siedziby pozwanego, a w konsekwencji błędne przyjęcie przez Sąd Rejonowy, iż za termin płatności ww. faktur uznać należało dopiero 30 dzień od dnia doręczenia pozwanemu przedsądowego wezwania do zapłaty;
- 2) niewłaściwe niezastosowanie art. 207 § 6 k.p.c. i brak pominięcia na tej podstawie zgłoszonego przez pozwanego dopiero na rozprawie w dniu 19 września 2014 r. zarzutu kwestionującego prawidłowość naliczenia odsetek objętych notą odsetkową w kwocie 513,31 zł.

W konkluzji zgłoszonych zarzutów apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki: dalszej kwoty 1.685,16 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, tj. od 5 lutego 2014 r. do dnia zapłaty, odsetek ustawowych od kwoty 43.949,92 zł od dnia wniesienia pozwu, tj. od 5 lutego 2014 r. do dnia 23 lutego 2014 r. oraz kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa advokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Zaskarżone rozstrzygnięcie zostało wydane w wyniku prawidłowo ustalonego stanu faktycznego, które to ustalenia Sąd Okręgowy podziela i przyjmuje za własne, jak również w następstwie bezbłędnie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

W pierwszej kolejności należało odnieść się do zarzutu naruszenia prawa procesowego, gdyż prawidłowo ustalony i oceniony stan faktyczny determinuje kierunek dalszych rozważań w aspekcie prawa materialnego. Wbrew twierdzeniu skarżącej w sprawie nie doszło do naruszenia zasady koncentracji materiału procesowego wyrażonej w art. 207 § 6 k.p.c. Skarżąca uchybienie powyższemu przepisowi upatruje w uwzględnieniu przez Sąd Rejonowy zgłoszonego na rozprawie w dniu 19 września 2014 r. zarzutu pozwanego kwestionującego zasadę i wysokość naliczenia odsetek objętych notą odsetkową nr 90/13 w kwocie 513,31 zł, co w konsekwencji oraz wobec nie złożenia przez powódkę do akt sprawy faktur objętych ww. notą, uniemożliwiło weryfikację dochodzonej kwoty.

Zarzut skarżącej jest jednakże całkowicie chybiony z tego względu, iż pozwany już wcześniej, a to na etapie sprzeciwu od nakazu zapłaty (sprzeciw z dnia 24 kwietnia 2014 r., k. 129-133 akt) zakwestionował prawidłowość wyliczenia odsetek będących częścią wartości przedmiotu sporu, wskazując na brak udowodnienia nastąpienia terminu płatności. Pozwany dochował zatem terminu na zgłoszenie twierdzeń przeciwko żądaniu powódki, czym uczynił zadość wymaganiu wyrażonemu w art. 503 § 1 k.p.c., według którego w piśmie zawierającym sprzeciw, pozwany powinien m.in. przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, oraz okoliczności faktyczne i dowody.

Sąd Rejonowy zasadnie zatem przyjął, iż powódka wobec zakwestionowania wyliczeń należności objętych notą odsetkową przez pozwanego, powinna celem udowodnienia prawidłowości tychże, przedstawić faktury ujęte w nocie. Przeciwnie, niezłożenie faktur uniemożliwiało weryfikację dokonanych wyliczeń i w konsekwencji należało przyjąć, że powódka nie sprostała obowiązkowi wynikającemu z art. 232 zdanie pierwsze k.p.c. nakładającemu na strony obowiązek wskazania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Roszczenie powódki o zapłatę odsetek objętych notą odsetkową nr 90/13 pozostało zatem nieudowodnione.

Odnosząc się zaś do zarzucanej Sądowi Rejonowemu błędnej wykładni postanowień łączących strony umów dostawy (umowa dostawy z dnia 12 września 2012 r., 8 lutego 2013 r., 16 lipca 2013 r. oraz 7 października 2013 r.) w zakresie określającym sposób i termin płatności faktur, uznać należy, że Sąd Rejonowy w oparciu o art. 65 k.c. prawidłowo zinterpretował postanowienie umowne (analogiczne dla wszystkich ww. umów) w brzmieniu: „Płatność za wykonane dostawy Zamawiający będzie regulował przelewem na wskazane w fakturze konto Dostawcy, w ciągu 30 dni kalendarzowych od daty skutecznego doręczenia /dostarczenia/ przez Dostawcę do siedziby Zamawiającego prawidłowo wystawionej faktury Vat. Do czasu doręczenia Zamawiającemu faktury VAT spełniającej wymogi określone w niniejszej umowie – termin płatności dla Zamawiającego nie biegnie.”

Sąd Rejonowy przyjął, że w sformułowaniu powyższym chodzi o doręczenie faktur do siedziby w sensie do organu reprezentującego szpital, tj. przynajmniej do sekretariatu obsługującego ten organ, nie zaś (jak to faktycznie miało miejsce) do apteki szpitalnej SP ZOZ lub magazynu pozwanego (wraz z towarem). Skoro tak, to nie można było uznać, zdaniem Sądu Rejonowego, że powódka prawidłowo rozpoczęła naliczanie odsetek od upływu 30 dni liczonych od dnia wystawienia faktury, czy zostawienia jej w miejscu dostarczenia towaru (apteka szpitalna). Z punktu widzenia skarżącej zaś, siedzibą osoby prawnej jest miejscowość, w której siedzibę ma jej organ zarządzający, a więc w przedmiotowym przypadku (zgodnie ze Statutem powoda) Ł., uzupełniona adresem ul. (...), pod którym znajduje się zarówno apteka pozwanego jak i jego magazyny. W związku z tym, pozostawienie w aptece czy magazynie towaru wraz z fakturą powodowało rozpoczęcie biegu 30 dniowego terminu do zapłaty.

Podkreślić należy, że strony niniejszego sporu są profesjonalistami w obrocie i jako takie powinny formułować zapisy umów w sposób jednoznaczny i precyzyjny. Brak tejże precyzji, a w następstwie nieporozumienie stron co do treści złożonego oświadczenia woli powoduje, że za prawnie wiążące należy uznać jego znaczenie ustalone według obiektywnego wzorca wykładni. W jego ramach, jako właściwy dla prawa sens oświadczenia woli ustala się go tak, jak adresat oświadczenia sens ten rozumiał i rozumieć powinien, przy czym wiążące jest rozumienie oświadczenia woli, będące wynikiem starannych zabiegów interpretacyjnych adresata. (tak też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3.2.2011 r. (I CSK 348/10, L.). Należy przy tym zauważyć, że tekst dokumentu zawierającego oświadczenia woli stron umowy nie stanowi wyłącznej podstawy (choć z pewnością zasadniczą) tłumaczenia ujętych w nim oświadczeń woli.

Mając na uwadze powyższe, należy zgodzić się ze skarżącą, że pod pojęciem siedziby osoby prawnej należy rozumieć miejscowość, w której siedzibę ma jej organ zarządzający (art. 41 k.c.), w przedmiotowej sprawie miasto Ł.. Jednakże, dla poprawnego zrozumienia treści spornego postanowienia umownego jest to interpretacja zbyt ogólna. Należy zatem uzupełnić ją o dodatkowe znaczenie związane z charakterem siedziby jako miejsca związanego z działaniem organu zarządzającego. Zgodnie z art. 38 k.c. osoba prawna działa przez swoje organy w sposób przewidziany w ustawie i oparty na niej statucie. W świetle zaś art. 133 § 2 k.p.c., pisma procesowe lub orzeczenia dla osoby prawnej, jak również dla organizacji, która nie ma osobowości prawnej, doręcza się organowi uprawnionemu do reprezentowania ich przed sądem lub do rąk pracownika upoważnionego do odbioru pism.

Już z powołanych regulacji wynika, iż prawidłowość czy to doręczeń urzędowych czy to innych czynności podejmowanych wobec osoby prawnej związana jest z uwzględnieniem w tych czynnościach organu uprawnionego do reprezentacji takiej osoby prawnej lub dodatkowo (w przypadku doręczeń urzędowych) pracownika upoważnionego do odbioru pism.

Mając powyższe na uwadze oraz uwzględniając staranne zabiegi interpretacyjne spornego postanowienia umowy, należy uznać, że skuteczne doręczenie faktury przez Dostawcę do siedziby Zamawiającego oznacza doręczenie tej

faktury w ramach miasta Ł., pod adresem (...) 159 oraz do rąk osoby uprawnionej do reprezentacji pozwanego lub pracownika upoważnionego do odbioru pism. Takim miejscem mógł być z pewnością sekretariat Dyrektora Szpitala, nie zaś znajdująca się na terenie Szpitala apteka czy magazyn.

Warto podkreślić słuszną uwagę Sądu Rejonowego, poczynioną w oparciu o interpretację całego kontekstu przedmiotowych umów, że strony rozróżniły miejsce dostawy towaru (apteka) od siedziby Zamawiającego, gdzie miały być dostarczane faktury. W związku z tym, nie ma podstaw by uznać, że zostawienie faktury wraz z towarem w miejscu jego dostarczenia jest zgodne z ww. uregulowaniami. Uwaga ta jedynie podkreśla słusność dokonanej wykładni spornego postanowienia. Wbrew twierdzeniom skarżącego również w umowie z dnia 12 września 2012 r. jest wskazane, że dostawa przedmiotu zamówienia będzie do „siedziby Zamawiającego (magazyn zamawiającego, ul. (...), Ł.)”, a doręczenie faktur nastąpi do „siedziby Zamawiającego” bez sprecyzowania miejsca.

Na marginesie należy podkreślić, iż nawet gdyby przyjąć (do czego nie ma podstaw), iż powódka, zostawiając faktury w aptece czy magazynie, złożyła je w siedzibie pozwanego, to faktury te (w przeważającej liczbie) nie są opatrzone datą otrzymania dokumentu przez Zamawiającego i przyjęcia towaru jako zgodnego z zamówieniem pod względem asortymentu i ilości. Przyjmując zatem nawet skuteczne doręczenie tych faktur do siedziby powoda, brak jest w fakturze daty tego doręczenia (jest tylko podpis i pieczętka prawdopodobnie pracownika apteki). Na fakturach zaś określono 30-dniowy termin płatności liczony od daty ich wystawienia (nie zaś doręczenia), co jest sprzeczne z postanowieniami umowy w zakresie płatności faktur.

Reasumując, Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że nie pozwanemu nie doręczono skutecznie prawidłowo wystawionych faktur Vat, a w konsekwencji za termin płatności ww. faktur uznać należało 30 dzień od dnia doręczenia pozwanemu przedsądowego wezwania do zapłaty. Skoro zatem doręczenie wezwania nastąpiło 21 stycznia 2014 r., to umówiony termin zapłaty przypadał na dzień 24 lutego 2014 r. jako najwcześniejszy możliwy termin wymagalności przedmiotowych faktur.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną.

O kosztach postępowania apelacyjnego, Sąd orzekł zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. Na mocy powołanego przepisu, strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. (art. 98 § 3 k.p.c.)

W postępowaniu apelacyjnym strona pozwana była reprezentowana przez fachowego pełnomocnika w osobie adwokata. Zasadzając opłatę za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy pełnomocnika w przyczynienie się do jej wyjaśnienia

i rozstrzygnięcia. Sąd kieruje się ustawowymi stawkami minimalnymi i na ich podstawie zasądza koszty dla pełnomocników w postępowaniu sądowym. Wysokość stawki minimalnej natomiast, zależy od wartości przedmiotu sprawy lub jej rodzaju,

a w postępowaniu egzekucyjnym - od wartości egzekwowanego roszczenia.

Zgodnie z treścią § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) stawka minimalna za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego przy wartości przedmiotu sprawy mieszczącej się w przedziale od 1500 zł do 5000 zł wynosi 600 złotych. Zgodnie natomiast z § 13 ust. 1 pkt 1. powołanego rozporządzenia stawki minimalne za prowadzenie spraw w postępowaniu apelacyjnym wynoszą przed sądem okręgowym - 50 % stawki minimalnej.

W toku postępowania apelacyjnego w odpowiedzi na apelację, pełnomocnik strony pozwanej – adwokat wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na rzecz strony pozwanej od powódki kosztów zastępstwa procesowego. Z uwagi na

fakt, iż wartość przedmiotu zaskarżenia wskazana w apelacji wynosi 1.983 zł przyjąć należało, biorąc pod uwagę reguły o których mowa powyżej, iż stronie pozwanej należało od powódki zasądzić kwotę 300 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Taką właśnie kwotę Sąd odwoławczy zasądził w punkcie 2. wyroku z dnia 23 marca 2015 r.